

SOSYAL-İŞ

Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

MAYIS

AYLIK YAYIN ORGANI

YIL:40

SAYI:2006/5

haberi sayfa 4-5'te

BAŞKANDAN

SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜ VE SENDİKALAŞMA HAKKI

Özcan Kesgeç

İstanbul İş Mahkemesi geçtiğimiz günlerde Konfederasyonumuzun kurucu sendikalarından birisi olan GIDA-İŞ Sendikamızın kapatılmasına karar verdi. Mahkeme; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın açtığı davada, 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nın 14'üncü maddesinde yer alan "işçi sendikası ve konfederasyonların genel kurul dışındaki zorunlu organlarına seçilebilmek için ... şartlara ilaveten en az on yıl bilfiil çalışmış olmak..." koşuluna uyulmadığı gerekçesine dayandırdı kapatma kararını.

devamı sayfa 3'te

Savaşa ve İşgale Karşı Yürüyoruz

İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliği İçin Yürüyoruz

Parasız Eğitim, Parasız Sağlık İçin Yürüyoruz

1 Mayıs 1977 Katliamı Dosyasının Açılması İçin Yürüyoruz

Yoksulluk, Adaletsizlik ve Sömürüye Karşı Yürüyoruz

İnsanca Yaşam, İnsanca Düzen İçin Yürüyoruz

İşsizlik, Özelleştirme ve Taşeronlaştırmaya Karşı Yürüyoruz

12 Eylül Darbecilerinin Yargılanması İçin Yürüyoruz

Şovenizm ve Irkçılığa Karşı Barış İçin Yürüyoruz

30 yıl öncesi ve bugün

15 Ocak 1976

MEMURLARA SENDİKALHAKLAR TANINARAK, ÇALIŞANLAR ARASINDAKİ YAPAY AYRIM KALDIRILMALIDIR

İşçi-memur sorununun çözümü, seçilip uygulanacak sosyal politikaya bağlıdır

- "GERÇEKTE ÖNEMLİ OLAN; KİMLERİN MEMUR SAYILACAĞINDAN ÇOK, BU KONUDA KARAR VERME YETKİSİNİN KİMDE OLDUĞUDUR."
- SİYASAL İKTİDARLARIN, İŞÇİ-MEMUR AYRIMINA İLİŞKİN VEYA BENZERİ TASARRUFLARA KOLAYLIKLA VE CESARETLE GİRİŞMESİNİN NEDENİ, BAZI İŞÇİ SENDİKALARININ ÇALIŞANLARA İLİŞKİN SORUNLARDA SUSKUN DAVRANMALARIDIR.

SSK'daki işçi direnişi üzerine uzmanların da görüşlerini almak gerekir diye düşündüm. İlk kez, Sosyal Bilgiler Fakültesi Sosyal Siyaset Kürsüsü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Alparslan Işıklı ile görüştim. Işıklıya göre, önemli nokta, kimlerin işçi, kimlerin memur sayıldıkları konusunda yetkili sayılan organların kimlerden oluştuğu. Şöyle diyor Işıklı:

"Aslında, önemli olan kimlerin memur sayılacağından çok bu konuda karar verme yetkisinin kimde, nasıl bir kurulda olduğudur. 1897 sayılı Yasaya göre, işçi-memur ayrımı konusunda karar verme yetkisi hükümete bağlı bir kurulun yaptığı ön hazırlığa göre doğrudan doğruya hükümete tanınmıştır. Dolayısıyla, anayasal ve temel bir hak olan sendika hakkının, grev hakkının kamu kesiminde çalışanlar bakımından kimlere ait olduğunun takdiri siyasal iktidara bırakılmış bulunmaktadır. Emeğe karşı iktidarlar elinde böyle bir yetkinin nasıl kullanılacağı vaktiyle söylendi, şimdi ortaya çıkan olaylar da söylenenleri doğru çıkardı."

Bunları anlatıyor Doç. Dr. Işıklı, sonra da "dayanışma grevi" ne değiniyor. "Özgürlükçü demokrasilerde sermaye sınıfını böyle zayıf bir yerinden vurmaya kalkışınca, işçiler tam bir dayanışma içine girerler ve karşılık olarak doğrudan doğruya anlaşmazlıkla ilgili olmayan işçiler de sermayenin en zayıf noktalarından sıkıştırırlar."

"Ya bizde?" diye soruyorum. "Bizde dayanışma grevi yoktur. Esasen işlerin yasaların elverdiği sınırlar içinde bile bir dayanışma kurmaları bu koşullar içinde beklenemez. DİSK-TÜRK-İŞ ayrılığı böyle bir dayanışmayı engellemek isteyenlerce başarıyla kullanılmaktadır."

"Türk-İş'in tutumunu nasıl buluyorsunuz?" sorusunu ise şöyle cevaplandırdı Işıklı: "Türk-İş uzun zamandır, işçi-memur ayrımı için işçi lehine bir çözüme kavuşmadığı takdirde genel greve gideceğini ilan edip durmaktaydı. Varılan çözümlü Türk-İş de benimsemişti. Ancak hükümet bu yöndeki uygulamalarının ilk kurbanı olarak DİSK'e bağlı Sosyal-İş'i seçince, Türk-İş'den gelecek direnci de önlendi. Ülkemizde genel grevin ateşli savunucusu olarak grev manşetlere geçmiş bulunan Türk-İş Genel Başkanı, SSK'daki direnişi ideolojik bulduğunu açıklıyordu."

Doç. Dr. RÜÇHAN İŞİK

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş Hukuku Kürsüsü öğretim üyesi Doç. Dr. Rüşhan Işık ise görüşlerini şöyle özetledi:

"Çalışanlar sosyal ve ekonomik haklardan yararlanmanın mücadelesini, çalışanlar da bu haklarını kullanacakların sayısını subjektif ve suni ayrımlarla kısıtlamanın denemesini yapmaktadır.

"İşçi mi, memur mu?"

**Uğur Mumcu,
13-14-15 Ocak 1976
Cumhuriyet**

(1975 yılının son günlerinde, Sosyal-İş üyesi SSK çalışanlarının memur yapılmak istenmesi üzerine başlatılan direniş hakkında Uğur Mumcu'nun kaleme aldığı 3 günlük yazı dizisinin ilk iki bölümünü Mart ve Nisan sayılarımızda vermiştik. Bu sayımızda son bölümüne yer verirken, Uğur Mumcu'yu bir kez daha saygıyla anıyoruz.)

Yargı ve yürütme organları da mütereddit ve dar yorumlara dayanan tasarruflarıyla bu mücadelede çalıştırandan yana olmaktadır. İki taraf arasındaki uyumsuzluk tamamen ekonomiktir. Çalışanlar ekonomik menfaatleri için sürekli ve geçerli bir sonuca almayı düşünürken, çalışanlar bunların sendikalaşmasını önleyerek, sendikalaşmanın getireceği önce ekonomik sonra sosyal sonuçlardan kaçmaktadır."

"Ne zamana kadar?" diyorum. Cevaplıyor, "Bu kaçış kısa süreli olmaya mahkumdur."

Doç. Dr. Işık şunları anlatıyor daha sonra:

"Bir ülkede kimlerin sendikalaşabileceği, toplu sözleşme ile grev haklarından yararlanabileceği bir sosyal politika konusudur. İşçi-memur sorununun çözümü seçilip uygulanacak sosyal politikaya bağlıdır. Hukuk bu politikanın ancak biçimsel çerçevesini çizer. Bu politika, bugün olduğu gibi, söz konusu haklardan yararlananların sayısını azaltıcı yönde olursa, sorunlar azalmaz büyür."

Sordum: "Bir zamanlar işçi haklarına karşı direnenler bugün de memurların örgütlenmelerine karşı çıkıyorlar diyebilir miyiz?"

Eşitlik sağlanmalı

"On beş yıl önce işçi haklarına karşı çıkanlar, memurların sendikal özgürlüklerine de karşı çıkacaklardır. İşçilerle memurlar arasında eşitlik sağlanması esas olmalıdır. Bugün Batıda, öncelikle ve özellikle öğretmenlerle başlatılan toplu iş sözleşmeleri giderek yaygınlaşmaktadır. Yirminci yüzyılın ikinci yarısı beyaz yakalı işçilerin hızlı sendikalaşmasına tanık olmaktadır. Bu akım gerek teoride gerek pratikte olumlu gelişmeler katetmektedir. Bu akıma karşı çıkmak, sırt çevirmek, uzun sürede imkansızdır. Bu nedenle çağımızda sosyal politikanın gereklerine inanmış bir siyasal iktidarın sonuna getirebileceği kesin gerçekçi, insani çözüm, sendikalaşma ve toplu pazarlık haklarının kullanılmasını suni ayrımlarla engellemek yerine genişletmektir."

İşçi-memur ayrımında yürütme organına tanınan yetkinin sakinçaları olup olmadığını soruyorum. Doç. Işık'ın yorumu şöyle:

Bu arada bilinen iki noktayı tekrarlamakta yarar vardır: Birincisi sendikalaşma, toplu sözleşme haklarını sınırlandırma özellikle uygulamada sadece yasama tasarruflarıyla olmaz. Endüstri devriminden buyana yargı ve yürütme organları da, bu organlarda görev alanların görüş ve düşünceleri

nedeniyle, zaman zaman bu hakları sınırlandırmışlardır. Bunun örneklerine bizde de rastlanmasında olağandır. Meşhur Totsis grevi, referanduma ilişkin son kararlar bu hakların yargı organlarında da kısıtlanabileceğinin tipik örnekleridir. Yürütme organları da nihayet siyasi iktidarın talimatıyla hareket ettiğinden bu haklar, bazı bürokratlar yoluyla da zaman zaman sınırlandırılmıştır. Bu nedenle işçi-memur ayrımına açıklık getireceği söylenen, bazı bakanlıklar temsilcilerinden oluşacak komisyonlardan, çağdaş akımlara paralel düşecek çözümler beklenmemelidir.

SUSKUN DAVRANIYORLAR

İkincisi bazı işçi sendikalarının davranışlarındaki sendikalaşma fikriyle çelişen anlaşmazlıktır. Siyasi iktidarların, işçi-memur ayrımına ilişkin veya benzeri tasarruflara kolaylıkla ve cesaretle girişmesinin nedeni, bazı işçi sendikalarının çalışanlara ilişkin -fakat üyelerini doğrudan doğruya ilgilendirmeyen- sorunlarda suskun davranmalarıdır. Örgütlenmeleri teknik yönden güç ve geç olan tarım ve orman işçilerinin yada örgütlenmeleri bazı yasama ve yargı tasarrufları nedeniyle geciken öğretmenlerin ve diğer beyaz yakalıların sendikalaşmalarına, başta ABD'nin işçi sendikaları kasalarından ciddi fonlar ayırırken, başlarına geçip onları örgütlerken, onlara yol gösterirken; kuruluşlarında bu sendikaları örnek alan bizim işçi sendikamızın bir kısmı, kendi üyelerini ilgilendirmeyen olaylarda, mesela bir TÖS olayında susmuşlardır. İşçi sendikamız, sorun doğrudan doğruya kendi üyelerini ilgilendirmediği tüm çalışanlar için konuşmaktan, hareket etmekten kaçınmışlardır. Bugün de ettiklerini biçmektedirler.

Bir yaşlı hanımla konuşuyorum Sosyal Sigortalar bahçesinde. Onbeş yıldır yüznumara temizlemiş. "Beni de memur yaptılar oğul" diyor. "Ne olacak bu işlerin sonu hanım teyze" diyorum. "Bekleyeceğiz, hakkımızı alıncaya kadar bekleyeceğiz" diyor. Buram buram öfke görüyorsunuz gözlerinde.

Aynı anda, Sosyal Sigortalar Kurumunun hemen yanbaşında Türk-İş'in İşçi Sarayında Halil Tunç, Türk-İş Başkanlar Kurulunda konuşma yapıyor. Direnen işçileri "ideolojik eylem" yapmakla suçluyor. İşçi beylerinden işçiler aleyhine bir karar çıkar mı diye uğraşıp duruyor.

Yaşlı bir hanım işçiye soruyorum: "Siz ideolojik eylem yapıyor musunuz". Yüzüme bakıyor: "Ya onlar ne yapıyorlar?"

Ben bu soruyu bir kez de size sorayım öyleyse. İşçiler hak isteyince ideolojik eylem yapmış oluyorlar, işveren haklarını vermeyince ideolojik davranmış olmuyor mu?

SSK bahçesinde 1500 işçinin acısı sergilenmiyor. Bir sendikacılık anlayışı, bir siyasal tutum ve işçi düşmanlığı gözler önüne seriliyor.

Ne olacak bu işin sonu?

Bu gibi karmaşık konulara bir çırpıda çözüm getirmek belki olanaksızdır. Yapılacak ilk iş herhalde, işten çıkarılan bütün işçilere Sosyal Sigortalar Kurumu kapılarını açmak, bundan sonra da, yasaların çerçevesinde banşçı yöntemlerle sorunu çözümlenmeye çalışmaktır.

İşçi-memur ayrımına getirilebilecek en tutarlı çözüm, memurlara da toplu sözleşme ve grev hakkı tanıyarak, çalışanlar arasındaki yapay ayrımları kaldırmaktır.

Ama nerede bunu yapacak iktidar?..."

Yıl 2006. Bu soru güncel değil mi?

(BİTTİ)

BAŞKANDAN

1. sayfadan devam

Bu karar, uzunca zamandır, özellikle de 12 Eylül yasalarından buyana yakıcı biçimde gündemimizde bulunan, sendika özgürlüğü ve sendikalaşma hakkı konusunu daha da güncelleştirmiş bulunmaktadır. Bu alanda göz önüne alınması zorunlu olan belge, UÇÖ'nün -Uluslararası Çalışma Örgütü- Türkiye'nin gecikmeli de olsa onayladığı 87 sayılı "Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme"dir. Bu sözleşmede yer alan sendika özgürlüğü ve sendikalaşma hakkına ilişkin hükümler, Anayasamızın 90'inci maddesinin son fıkrası uyarınca bu konudaki ulusal yasaların üstündedir. Ulusal yasalarda, bu sözleşmelere aykırı bir düzenleme varsa, yargı dahil tüm yetkili organların sözleşme hükümlerini uygulama zorunluluğu, Anayasamızın 90'inci maddesinin emredici hükmüdür.

87 sayılı sözleşmenin 3'üncü maddesi aynen şöyledir:

"1- İşçi ve işveren örgütleri tam bir özgürlük içinde kendi düzenlemelerini ve tüzüklerini hazırlama ve kendi temsilcilerini seçme ve kendi yönetimlerini ve etkinliklerini örgütleme ve programlarını saptama hakkına sahiptir.

2- Kamu makamları bu hakkı kısıtlayacak veya yasal olarak kullanılmasını engelleyecek herhangi bir karışmada bulunamaz."

Sendika özgürlüğü, serbestçe kuruluş hakkı ile başlar. Sözleşmede de güvence altına alınmış olan, sendikaların tüzüklerini serbestçe

düzenleme hakkı, sendikaların serbestçe kurulma ve faaliyette bulunma hakkından doğan bir hak. Bir başka deyişle serbestçe kuruluş hakkının bir sonucudur. Aksi durumda serbestçe kuruluş hakkından söz edilemez.

Şimdi şu soruları sormanın ve yanıtlarını aramanın zamanıdır. Serbestçe düzenleme hakkının da bir sınırı olmak gerekmez mi? Yasalarda sendika tüzüklerinde bulunması gerekli zorunlu hususların bulunması bu hakkı ortadan kaldırır mı?

Sendikal haklar, temel insan haklarındandır. Bu nedenle bu alandaki sınırlandırmalar, yani sendikaların tüzüklerini serbestçe düzenlemelerine getirilecek sınırlamalar, insan haklarının sınırlandırılmasına ilişkin genel kurallara tabi olmak zorundadır. Bunun dışında yapılacak sınırlamalar 87 sayılı sözleşmeye aykırı olacağı gibi Anayasa'mıza da aykırı olacaktır. Anayasa'mız ise bu alandaki sınırlamaları, Devletin Nitelikleri, Temel Amaçları, Görevleri ile ilgili olarak belirlemiştir.

Yasalar ile, tüzüklerde bulunması zorunlu hususların bulunmasının belirlenmesi de, yukarıdaki Anayasal sınırlar içinde olmak ve 87 sayılı sözleşmenin 3'üncü maddesine aykırılık oluşturmamak koşulu ile, hakkı ortadan kaldırıcı nitelikte olmamış olur.

Örneğin, kuruluş işlemlerinin nasıl olacağını düzenlenmesi, kuruculara aranacak niteliklerin belirtilmesi, bulunması gerekli yönetim organlarının saptanması v.b. hususların tüzüklerde yer alması yasalar ile istenebilir. Ancak yukarıdaki esaslar çerçevesinde olmak koşulu ile.

Bizim 2821 sayılı yasanın pek çok düzenlenmesi bunlara hem aykırı, hem de kendi içerisinde çelişkilidir. Bunlardan bazılarını işaretleyelim. En tipik düzenlemeyi 2821 sayılı yasanın 7'nci maddesi oluşturmaktadır. Buna göre;

1- 5'inci fıkra ile sendika tüzüklerinde; üye olma, çıkma ve çıkarılmanın şart ve şekillerinin gösterilmesi istenmekte, diğer yandan aynı yasanın 22'nci maddesi üye olmayı noter şartına bağlayarak tüzüğe yapılacak iş bırakmamaktadır.

2- 6'nci fıkrada yer alan Genel Kurul'un kuruluş şekli ve zamanı, yasanın 12'nci maddesi ile anlamsızlaşmıştır.

3- 8'inci fıkrada yer alan yöneticilerde aranacak nitelikler zaten yasanın 14'üncü maddesi ile düzenlenerek, tüzükte serbestçe belirlenecek bir şey bırakılmamıştır.

4- 9'uncu fıkrada yer alan organların seçimi, organ üye sayıları bile yasa ile belirlenmiştir.

5- 11'inci fıkrada yer alan üye aidatlarının tespiti, yine yasanın bir başka maddesi ile düzenlenerek yapılacak iş bırakılmamıştır.

Örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bütün bunlar göstermektedir ki, 2821 sayılı yasa düzenlemeleri, tüzüklerde bulunması zorunlu hususların belirlenmesi olmaktan çıkıp tüzüğün ta kendisi olmuştur.

Yöneticinin 10 yıllık işçi olması koşulu da bunlardan birisi ve tipik örneğidir.

Sendika özgürlüğü ve örgütlenme hakkına bu kapsamda sahip çıkmanın artık ertelenebilir yanı kalmamıştır.

SS ve GSS Yasasına İnsan Zinciri Protestosu

Konfederasyonumuz DİSK, KESK ve TMMOB Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası yasa tasarisini protesto etmek için SSK Genel Müdürlüğü önünden başlayıp TBMM'ne kadar insan zinciri oluşturdu. Tek sıra halinde Mithatpaşa, Meşrutiyet Caddeleri ve Atatürk Bulvarı üzerinden geçerek TBMM Dikmen kapısına gelindi. Burada DİSK genel Başkanı Süleyman Çelebi'nin yaptığı açıklamanın ardından üst örgütlerin başkanları tasarının görüşmelerini izlemek üzere TBMM'ye gittiler.

1 Mayıs Kutlamaları

8 saatlik işgünü için kitlesel olarak ABD'nin Chicago kentinde başlayan mücadelenin kanla bastırılmasının üzerinden 120 yıl geçti. Bütün dünyadaki işçiler biliyorlar ki bugün 12 saat yerine 8 saatlik çalışma süresini 120 yıl önce ABD'nin Chicago kentinde mücadele eden, üzerlerine bomba atılan, tutuklanan ve idam edilen ve bu mücadeleyi oradan Avrupa'ya ve dünyanın birçok yerine taşıyarak meşaleye dönüştüren sınıf kardeşlerine borçludur.

Bu yıl Türkiye'de de 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanmasının 30'uncu yılı.

Engellemelere, yasaklamalara ve katliamlara rağmen ülkemizde 1 Mayıs'lar kutlandı, kutlanıyor ve kutlanacak.

İstanbul'daki kutlamalar Taksim Cumhuriyet Anıtı'na çelenk konulmasıyla başladı. DİSK, KESK ve TÜRK-İŞ'den yönetici ve üyeler ile çeşitli parti ve sivil toplum örgütü temsilcileri Kazancı yokuşuna yürüdüler.

Konfederasyonumuz Genel Başkanı Süleyman Çelebi burada yaptığı konuşmasında "tüm emekçi sınıfının ve emekten yana olan herkesin" bayramını kutladı. "1 Mayıs 1977'de 36 işçinin bu alanda katledildiğini ve sorumlularının henüz ortaya çıkmadığını" ifade eden Çelebi "Önümüzdeki yıl 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlayacağız" diye konuştu.

Her yıl olduğu gibi sendikamız yönetici, temsilci ve üyeleri 1 Mayıs alanlarındaydı.

Sendikamız Genel Merkez Yöneticileri, Genel Başkanımız Özcan Kesgeç eşi Emine Kesgeç ile birlikte İstanbul'daki kutlamalarda DİSK Başkanlar Kurulu kortejinde yerlerini alarak yürüyüşe katıldılar. Genel Sekreterimiz Tamer Atış, G.Y.K. üyeleri Ali Cancı, Hüseyin Özcan ve Metin Ebetürk de İstanbul Şubemizin kortejinde kutlamalara katıldılar. İstanbul Şube Başkanımız Mustafa Ağuş'un eşi ve oğluyla katıldığı kutlamaya, Metro Grosmarket Güneşli, Kozyatağı, Büyükçekmece Baştemsilcileri Turgut Çivi, Ayhan Hancı, Cenk Erden; DMO İstanbul İşyeri Temsilcisi Arap Erol ile İşyeri Sendika Temsilcilerimiz ve tüm

Genel Başkanımız Özcan Kesgeç, eski Genel Sekreterimiz Hasan Bedri Doğanay, Genel Sekreterimiz Tamer Atış ve GYK Üyemiz Ali Cancı 1 Mayıs alanında

Kutlamaları

İşyerlerinden üyelerimiz katıldılar. İstanbul'daki DİSK korteji Tepe Natilus önünden yürüyüşe başlayarak Kadıköy sahil yolu üzerinden miting alanına ulaştı. Miting DİSK Genel Sekreteri ve Miting Tertip Komitesi Başkanı Musa Çam'ın açış konuşması ile başladı. Ulusal Marşımız okunarak başlayan mitingde demokrasi şehitleri de anıldı. DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'nin konuşmasının ardından Türk-İş ve KESK temsilcilerinin konuşmaları ile tamamlanan miting sanatçı Edip Akbayram'ın coşkulu konseri ile sona erdi. Kimi çevrelerin mitingi provoke amaçlı çabaları, olumsuz hiçbir olayın yaşanmaması ve mitingin disiplinli bir şekilde başlatılıp-bitirilmesi ile boşa çıkarılmış oldu.

Ankara'da yapılan 1 Mayıs kutlamalarına Şube Başkanımız Tahsin Osan, Şube Sekreterimiz Nesimi Turgut, Şube Yönetim Kurulu üyesi Ecehan Balta sendikamızın DİSK kortejindeki sırasında yerlerini aldılar. Mitinge Metro Grosmarket Ankara Mağazası İşyeri Sendika Baştemsilcisi Sait Okur, Genel-İş Sendikası İşyeri Sendika Baştemsilcisi Yaşar Yaradılmış, Devlet Malzeme Ofisi İşyeri Sendika Baştemsilcisi Osman Avcı ile diğer işyerleri sendika temsilcileri ve üyeler katıldılar.

İzmir'de yapılan kutlamalara Şube Başkanımız Müfit Ereş ile birlikte Şube Sekreteri Serkan Ateş, Yönetim Kurulu üyeleri Funda Akbulut, Murat Kaya ile Metro Grosmarket İzmir Mağazası İşyeri Sendika Baştemsilcisi Serkan Sert ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz ile üyelerimiz katıldılar.

Antalya'daki kutlamalara Şube Başkanımız Metin Özboz, Şube Yönetim Kurulu üyeleri Turgut Demir, Atilla Topoğlu ile İşyeri Sendika Temsilcilerimiz ve üyelerimiz katıldılar.

HUKUK KÖŞESİ

S. Ayşegül DOĞAN
Sosyal-İş Danışman Avukatı

İŞ HUKUKU'NUN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ İÇERİSİNDE 1 MAYIS'IN ANLAMI

1 Mayıs Dünyada 116, Ülkemizde ise 80 yıldır kutlanmaktadır. Ve bir tek anlamı vardır bu tarihin, o da; 'İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü' olmasıdır. Baharın gelişinin müjdesi değildir 1 Mayıs, geçmişten günümüze gelen bir mücadelenin belleğidir.

Sanayi Devrimi ve kapitalist devrimlerle beraber, makine ve işçinin kullanımının artmasıyla, üretimde asıl rol işçi sınıfının olmuştur. Bu yıllarda işçi sınıfı ekonomik, siyasi ve sosyal haklardan mahrum durumdaydı. Günde 14-16 saat çalışıyor ve ancak karnını doyurmaya yetecek kadar ücret alabiliyordu. Seçme ve seçilme hakkından yoksundu, sendikal birlikler kurmaları yasaklanıyor, gösteri ve eylemlerine izin verilmiyordu. Haftalık ve yıllık izinleri, hastalık ve kaza sigortaları, kısacası hiçbir insani hakları yoktu.

Chicago'da toplanan Trade-Unions Kongresi'nde; '1 Mayıs 1886'dan başlayarak, normal iş gününün 8 saat olarak saptanması ve tüm işçi örgütlerinin buna hazırlıklı olması kararlaştırılmıştır. 1886'da yapılan grevlerde kanlı çatışmalar olmuş ve sonuçta 1889'da bu savaşlar ve mücadeleler ile, 1 Mayıs işçilerin birlik, mücadele, dayanışma günü olarak kabul ettirilmiştir. Ülkemizde ise 1 Mayıs ilk defa 1906'da kutlanmıştır. 1923 yılında İzmir'de toplanan İktisat Kongresi'nde, 1 Mayıs'ın "Türkiye İşçilerinin Bayramı" olması benimsenmiştir.

İşçi sınıfının kadını ve erkeği ile beraber tek bir sınıf gibi davranmaya başlaması o kadar da kolay olmamıştır. 1 Mayıs; işçilerin sendikalar kurması, örgütlenmeleri, ekonomik, siyasi ve sosyal hakları için yaptıkları mücadelelerin toplamıdır. Bu mücadelenin 'insanca yaşamak' dışında başka bir amacı yoktur. 1 Mayıs takvimdeki herhangi bir tarih değildir, geçmişten günümüze gelen bu mücadelenin genel adıdır.

Bugüne gelindiğinde tartışılması gereken şey 1 Mayıs'ın anlamı değildir; Meşru bir mücadelenin bütün uzuvlarıyla birlikte kavranması gerekliliğidir. 1 Mayıs işçi sınıfının 'Hukuk' karşısındaki kazanımlarıdır. İşçi sınıfının doğuşu ile birlikte, bu sınıfın sosyal, ekonomik, siyasi haklara sahip olmak ve daha insanca şartlarda yaşamak için Dünyada ve Ülkemizde vermiş oldukları mücadele İş Hukuku'nun tarihsel gelişim süreci içinde yerini almaktadır.

Hiçbir hak kolay kazanılmamıştır. Bireysel hak ve bireysel özgürlükler toplumsal bilinç düzeyinde sosyal hak ve özgürlüklerin zeminini oluşturmadığı sürece ortaya çıkacak olan, bir 'Yapı'dan ziyade 'Yığın'dan başka bir şey olmayacaktır. Var olan mücadele 'Ben'i 'Biz'e; 'Hak'ı 'Hukuk'a dönüştürme çabasıdır. Ve bu çabanın Nazım'ın dizelerinde dile getirdiğinden başkaca bir anlamı yoktur: **"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşesine."**

Metro'larda Temsilci Değişiklikleri

Büyükçekmece Mağazası

Metro Grosmarket Büyükçekmece Mağazası İşyeri Sendika Baştemsilcisi Kadir Bircan'ın temsilcilikten ayrılması nedeniyle, yerine Cenk Erden İşyeri Sendika Baştemsilciliğine atandı. Bu nedenle boşalan İşyeri Sendika Temsilciliği görevine birinci yedek seçilmiş olan Sezgin Sevgi getirildi.

Adana Mağazası

Metro Grosmarket Adana Mağazası İşyeri Sendika Baştemsilcisi Deniz Batur'un kendi isteği ile işten ayrılması nedeniyle, yerine Bilgin Öztaş İşyeri Sendika Baştemsilciliği görevine getirildi. Bu nedenle boşalan temsilcilik görevine de birinci yedek olan Oya Aslan atandı.

Göreve yeni başlayan arkadaşlarımıza başarılar diliyoruz.

Metro'nun Cirou Arttı

(Cumhuriyet, 04.05.2006) Metro Grosmarketler Genel Müdürü Hakan Ergin, 2005 yılının Metro için altın yıl olduğunu açıkladı. 717 milyon Auro ciro kaydettiklerini bildiren Ergin, "2002'de 380, 2003'te 450 ve 2004'de 520 milyon Auro, geçen yıl ise 717 milyon Auro ciro elde ettik. 30 ülkedeki Cash & Carry mağazaları büyümenin yarısı Türkiye'den geldi" diye konuştu.

Genel-İş Sendikasında Temsilcilik Seçimleri Yenilendi

Genel-İş Sendikası ile Sendikamız arasında bağitlanan 3'üncü dönem toplu iş sözleşmesinin ardından İşyeri Sendika Temsilciliği Yönetmeliğimizin 6'ncı maddesi uyarınca temsilcilik seçimleri yenilendi.

Genel Merkez işyerinde Yaşar Yaradılmış, Adana'da Mustafa Özdemir, İstanbul 2 Nolu Bölge'de Çiğdem Taş, İstanbul 1 Nolu Bölge'de Mustafa Albayrak, Kırşehir'de Ahmet Kına, İzmir'de Nimet Menekşe, Rize'de Arzu Yazıcı, Antep'de Hilmi Köroğlu yeniden İşyeri Sendika Temsilciliği görevine seçildiler.

Kendilerine başarılar diliyoruz.

İMO'dan Veysel Yıldız'ın Parasını aldık

Geçtiğimiz yıl işten çıkarılan İşyeri Sendika Temsilcimiz Veysel Yıldız'ın işe iadesine ilişkin açtığımız davayı kazanmıştık. Bu kez işe alınmama ve bu nedenle oluşan boşta geçen süre, ihbar, kıdem ve sendikal tazminatların tahsili için açtığımız davada kazanılan ihbar ve kıdem tazminatı ile boşta geçen sürelerin karşılıkları tahsil edilerek üyemize ödendi. İşverenden tahsil edilen yaklaşık 15.000,00 YTL dışında Yargıtay'da görüşülmekte olan sendikal tazminatın da kazanılacağı umudunu taşıyoruz.

UYDUKENT'de TİS Görüşmelerine Başlandı

S.S. Uydükent Konut Yapı Kooperatifleri Birliği ile Sendikamız arasında bağitlanacak 4'üncü dönem TİS görüşmeleri için 25 Nisan 2006 tarihinde yapılan toplantıya işveren yetkilileri katılmadığından, 2822 sayılı yasanın 19'uncu maddesi uyarınca yer, gün ve saat tespiti için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü'ne başvuruldu. Görüşmelere 17 Mayıs'ta Bölge Müdürlüğü'nün çağırısı ile devam edilecek.

MESAM'da TİS Görüşmeleri Başlıyor

Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM) ile Sendikamız arasında bağitlanacak 2'nci dönem TİS görüşmelerine 11 Mayıs'ta başlanacak. Yeni taslak hazırlıklarına 2-3 ay önce başlanan işyerinde bu dönem yapılacak toplu iş sözleşmesi ile yeni kazanımlar hedefleniyor.

TEB'de İşe İade Davasını Kazandık

TEB (Türk Eczacıları Birliği) merkez işyerinde çalışan üyemiz Candan İpekçi'nin işten çıkarılması üzerine açtığımız işe iade davasını kazandık.

Emek Platformu "üyelerinden" olan TEB, üyemizi hiçbir gerekçe göstermeden, "parama yeter gücüm" diyerek işten çıkarmıştı. Bunun üzerine üyemiz adına sendikamızca açılan işe iade davasının 19 Nisan'da yapılan ikinci duruşmasında mahkeme işe iade kararı verdi. İşveren ayrıca boşta geçen dört aylık sürenin ücreti ve işe alınmama halinde 4 aylık ücreti tutarında tazminat ödemeye mahkum oldu.

Eczacıların aidat ödedikleri meslek kuruluşunun paralarını böyle yasaya aykırı harcayan yöneticilerden hesap sorulacağına inanıyoruz.

Praktiker A.Ş.'de İşe İade Davalarını Kazandık

Praktiker Yapı Market A.Ş. Ankara Mağazasında işten çıkarılan üyemiz Ümit Çağatay ile Güneşli Mağazasında işten çıkarılan üyemiz Ahmet Özdemir'in işe iadesine ilişkin açtığımız her iki davayı da kazandık.

Üyelerimizin boşta geçen dört aylık sürenin ücretleri alınacak. Kararların kesinleşmesinden sonra ayrıca işe alınmama halinde Ümit Çağatay beş, Ahmet Özdemir dört aylık ücret tutarında tazminat ile ihbar ve kıdem tazminatları da faiziyle tahsil edilecek. Her iki üyemiz de işverence İş Kanununun 25/II maddesi uyarınca tazminatsız olarak işten çıkarılmışlardı.

İş Kanununu keyfi bir şekilde işçi aleyhine kullanan Praktiker A.Ş. işvereni mahkemede hak ettiği yanıtı aldı.

Metro'larda TİS Taslak Tasarısı Hazırlıklarına Başlandı

Metro Grosmarket'lerde 2'nci dönem TİS için, sendikamız taslak tasarısı hazırlıkları 10 Nisan'da Adana Mağazasında gerçekleştirilen toplantı ile başlatıldı. Toplantıda TİS Daire Başkanı Ali Cancı, Örg.D.Bşk. Metin Ebetürk ve Ankara Şube Başkanı Tahsin Osan ile İşyeri Sendika Temsilcilerimiz bulundular.

Çalışmalar 14 Nisan'da Alanya Mağazasında yapılan toplantı ile devam edildi. Genel Başkanımız Özcan Kesgeç'in de katıldığı toplantıya Genel Sekreterimiz Tamer Atış, Genel Yönetim Kurulu Üyelerimiz Ali Cancı, Metin Ebetürk ve Antalya Şube Başkanı Metin Özboz ile birlikte İşyeri Sendika temsilcilerimiz de katıldılar.

Toplantılara 17 Nisan'da Ankara, 19 Nisan'da Kozyatağı, 20 Nisan'da Güneşli, 21 Nisan'da Büyükçekmece ve 24 Nisan'da ise Bursa mağazalarında devam edildi. Bu toplantılar da G.Y.K.Üyelerimiz Ali Cancı ve Metin Ebetürk'ün nezaretlerinde ilgili şube başkanlarımız Tahsin Osan, Mustafa Ağuş ve İşyeri Sendika Temsilcilerimizin katılımları ile gerçekleştirildi.

Toplu sözleşme taslak hazırlık çalışmalarının ilk aşaması olan bu toplantılar 25 Nisan İzmir ve 26 Nisan'da Bodrum Mağazalarında tamamlandı. Bu mağazalardaki toplantılara da G.Y.K.Üyelerimiz A.Cancı ve M.Ebetürk ile birlikte İzmir Şube Başkanı Müfit Ereş ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldılar.

Geçtiğimiz aylarda gerçekleştirdiğimiz Temel Eğitim Seminerlerine katılan üyelerimize Sertifikalarının da verildiği toplantılara üyelerimizce yoğun ilgi gösterildi. Çalışmalarda esas olarak TİS'in 1,5 yılının değerlendirilmesi ve yeni dönem taslak tasarısı için baştemsilcilerimizin başkanlığında İşyeri Danışma Kurullarının çalışmalarına başlaması kararları alındı. Taslak hazırlıklarının bundan sonraki aşamalarına İşyeri Danışma Kurullarının çalışmaları ile devam edilecek.

FARKINDAMISINIZ..!**SS ve GSS Meclisten Geçti**

AKP hükümetinin IMF'nin direktifleri doğrultusunda hazırladığı SS (Sosyal Sigortalar) ve GSS (Genel Sağlık Sigortası) yasaları meclisten bir çırpıda geçti.

Hükümetin tek savunmasını "bugün sigortalı olanlar için bir şey değişmiyor" biçiminde yaptığı yasalar ile emeklilik için 9000 gün prim ödeme koşulu getiriliyor. Sağlık hizmeti piyasa koşullarına göre düzenleniyor.

"1 Ocak 2007'ye kadar sigortalı olacaklar için değişen bir şey yok" sözü bile tek başına, gelecek kuşaklar yani çocuklarımız için hangi kötü şartları miras bıraktığımızın kanıtı değil mi..?

IMF alkışladı..!

Ali Babacan IMF'yi davet etti...

SS ve GSS yasalarının meclisten geçmesi en çok IMF ve Dünya Bankası'nı sevindirdi. Tabii bir de bunlardan nemalananları...

Yasaların meclisten geçmesinin ardından IMF'nin Türkiye temsilcisi Hugh Bredenkamp "büyük başarı" demiş.

Bakan Ali Babacan da çok sevinçli. Bakın ne diyor? "Artık IMF'ye davetiyeyi rahatlıkla çıkarabileceğimizi düşünüyorum".

SS ve GSS Yasası**Emekçiden aldı Milletvekiline verdi..!**

Sosyal Sigortalar Yasası ile emekli aylıklarının düşeceği biliniyor. Peki zamlanan bir şey yok mu? Vaar..! Milletvekilleri kendilerini sessiz sedasız kurtarmış. Yasaya eklenen bir madde ile mevcut Milletvekillerinin maaşı düşmeyecek. Aksine 1.280 YTL zamlanacak.

Bir alkış da bizden..!

102 bin yeni işsiz

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu)'nun yayınladığı "Hane halkı İlgücü Anketi Ocak 2006" sonuçlarına göre herhangi bir işte çalışanların sayısı 102 bin azaldı.

Büyüyoruz, işsizlikte..!

Yoksulluk 'büyüdü'

Dünya Bankası raporuna göre Türkiye nüfusunun 2003'te yüzde 3,4'ü günde 1 doların altında gelire yaşamaya çalışıyor. Bu oran 2002'de yüzde 2'nin altına indi.

Büyüyoruz, yoksullukta..!

Gencecik Üç Fidan

"Biz şahsi hiçbir çıkar gözetmeden, halkımızın bağımsızlığı ve mutluluğu için savaştık"

6 Mayıs 1972. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan darağacına alındılar.

Yaşıyorlar...

PAYLAŞTIKLARIMIZ

- ◆ Ankara Şube Başkanımız Tahsin Osan'ın babasını kaybettik. Tüm yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ MESAM işyerinden üyemiz Çiğdem Şimşek 23 Nisan'da Cengiz Palabıyık ile dünya evine girdi. Yeni evlilere mutluluklar diliyoruz.
- ◆ Praktiker A.Ş. eski çalışanlarından üyemiz Ümit Çağatay ile Meryem Şahin 14 Mayıs'ta evleniyorlar. Praktiker'de çalışırken işten çıkarılmış olan üyemiz Ümit Çağatay için açtığımız işe iade davası da kazanılmış durumda. Bu kazanımla birlikte yeni evlilere mutluluklar diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Büyükçekmece Mağazası'ndan üyelerimiz Dilek Selçuk ile Bora Altaş 15 Nisan'da nişanlandılar. Arkadaşlarımızın mutluluklarının devamını diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Kozyatağı Mağazası çalışanlarından Mahsuni Çalışkan'ın ayağı kırıldı. İşyeri Sendika Temsilcimiz Kerem Yıldırım da burnundan ameliyat oldu. Arkadaşlarımıza geçmiş olsun dilekelerimizi gönderiyoruz.
- ◆ DMO Samsun Bölge Müdürlüğü İşyeri Sendika Temsilcimiz Erol Yalçın'ın babası İlyas Yalçın operasyon geçirdi. Geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Ankara Mağazası çalışanlarından üyemiz Arif Ateş'in amansız hastalığa yakalanan ablasını yitirdik. Tüm yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Çankaya Belde A.Ş. çalışanlarından Ahmet Eröksüz'ün babası Mehmet Ali Eröksüz yakalandığı amansız hastalığa 13 Mart günü yenik düştü. Tüm yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Ankara Mağazası çalışanlarından üyemiz Kenan Özdemir ile Esra Yüksel 8 Nisan'da nişanlandılar. Mutluluklarının devamını diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Güneşli Mağazasından üyemiz Nuri Metin'in kızı Semra 6 Mayıs'ta dünya evine girdi. Mutluluklar diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Adana Mağazasından üyemiz Mehmet Albayrak'ın bir oğlu oldu. Küçük Civan'a hoş geldin diyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Bodrum Mağazasından üyemiz Bülent Sevim'in bir kızı oldu. Belgin'e mutlu bir yaşam diliyoruz.
- ◆ DMO Ankara Bölgesi üyelerimizden Bekir Yazar'ın kardeşi "spor" terörüne kurban oldu. Tüm yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Bodrum Mağazasından İnsan Kaynakları Müdür Yardımcısı Pelin Reyhanoğlu teyzesini kaybetmiştir. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket İzmir Mağazasından İşyeri Sendika Temsilcimiz Emrah Can'ın büyükbabası 14 Nisan günü vefat etmiştir. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi İşyeri Sendika Temsilcimiz Selçuk Baydar'ın yengesi yüksek tansiyondan 17 Nisan'da vefat etmiştir. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket İzmir Mağazasında çalışan üyemiz Ümit Özcan forklift kazası geçirmiştir. Ayağından yaralanan arkadaşımıza geçmiş olsun dilekelerimizi gönderiyoruz.
- ◆ Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesinde çalışan üyemiz Aziz Bayram annesini yitirdi. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Grosmarket Güneşli Mağazasından üyemiz Volkan Doğan kapkaççılardan bıçaklı saldırısına uğramış ve ayağından yaralanmıştır. Geçmiş olsun dilekelerimizi gönderiyoruz.

Bu bölümde yer almasını istediğiniz her türlü haberlerinizi, işyeri sendika temsilcilerimize, şubelerimize ve gazetemiz künyesinde yer alan e-posta adresi ile faks numarasına gönderebilirsiniz.

SAHİBİ SOSYAL-İŞ Sendikası adına Genel Başkan Özcan KESGEÇ	Genel Yayın Yönetmeni, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Basın Yayın Dairesi Başkanı Tamer ATIŞ Gen. Sekr.	TASARIM Sosyal-İş Basın Yayın Dairesi BASKI Öncü Basımevi Ankara Tel:0.312.384 31 20	YÖNETİM YERİ SOSYAL-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ Mithatpaşa Cad. No: 56/10 Kızılay / Ankara Tel: 0.312.430 17 73 (pbx) Faks: 0.312.432 39 63 web: www.sosyal-is.org.tr e-posta:sosyal-is@sosyal-is.org.tr	SOSYAL-İŞ SENDİKASI ŞUBELERİ ANKARA : Mithatpaşa Cad. 54/4 Kızılay e-posta: ankarasube@sosyal-is.org.tr İSTANBUL: Guraba Hüseyin Ağa Mh. Mehmet Lütfi Sk. Karadeniz Apt. No:4/11 Aksaray e-posta: istanbulsube@sosyal-is.org.tr ANTALYA : İsmetpaşa Cad. 453. Sokak. H. Atmaca Apt. No:15 İZMİR : Mahmut Esat Bozkurt Cd. 1442 Sk. No:2 D:5 Alsancak	Tel : 0.312.430 07 04 Faks : 0.312.430 16 14 Tel : 0.212.523 24 89 Faks : 0.212.534 30 88 Tel-Faks: 0.242.241 51 46 Tel-Faks : 0.232.465 07 09
--	---	--	--	--	---